

Ekonominiai išbandymai Lietuvos gyventojų piniginiėse

Odeta Bložienė
Asmeninių finansų instituto vadovė

Susipažinkite – Petraičių šeima

- Vyras Juozas 45 m. – pardavimų projektų vadovas
- Žmona Regina 43 m. – direktoriaus pavaduotoja vid. mokykloje
- Sūnus Adomas – pirmo kurso studentas
- Dukra Ieva – moksleivė

Susipažinkite – Petraičių šeima

- Vyras Juozas 45 m. – pardavimų projektų vadovas
- Žmona Regina 43 m. – direktoriaus pavaduotoja vid. mokykloje
- Sūnus Adomas – pirmo kurso studentas
- Dukra Ieva – moksleivė

Susipažinkite – Petraičių šeima

- Vyras Juozas 45 m. – pardavimų projektų vadovas
- Žmona Regina 43 m. – direktoriaus pavaduotoja vid. mokykloje
- Sūnus Adomas – pirmo kurso studentas
- Dukra Ieva – moksleivė

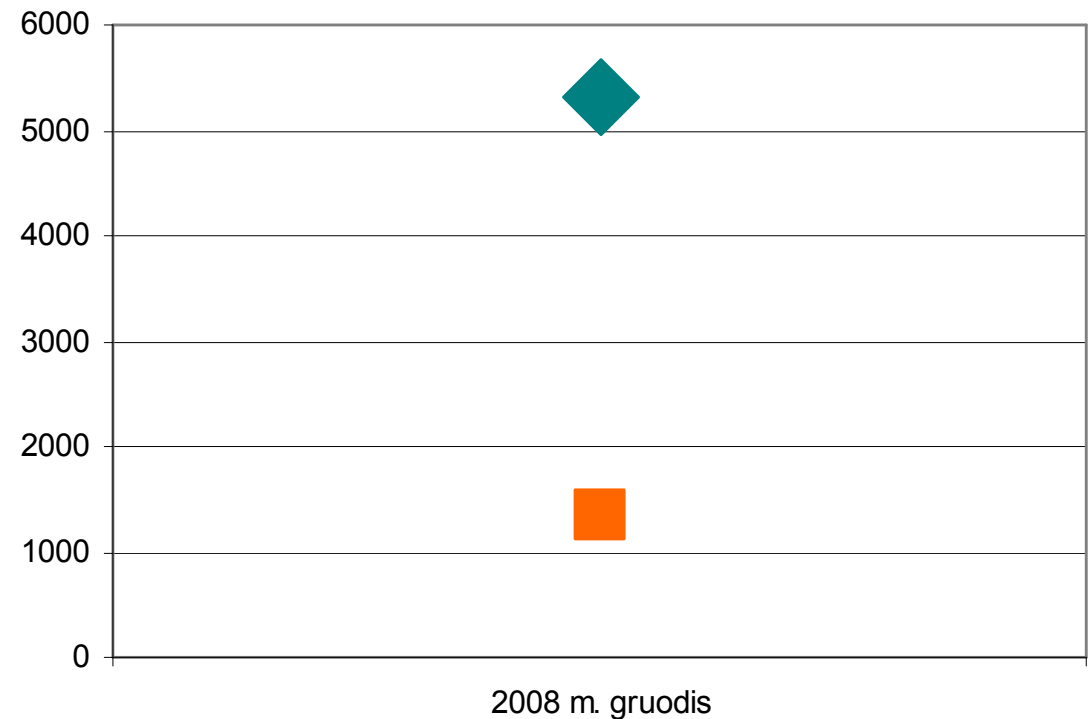
Susipažinkite – Petraičių šeima

- Vyras Juozas 45 m. – pardavimų projektų vadovas
- Žmona Regina 43 m. – direktoriaus pavaduotoja vid. mokykloje
- Sūnus Adomas – pirmo kurso studentas
- Dukra Ieva – moksleivė

Nemandagu skaičiuoti kitų pinigų... vis dėlto....

– Pajamos	5315,6 Lt
– Įsipareigojimai	1341,85 Lt
– Kitos išlaidos	3300-3900 Lt
– Saldo	600-0 Lt

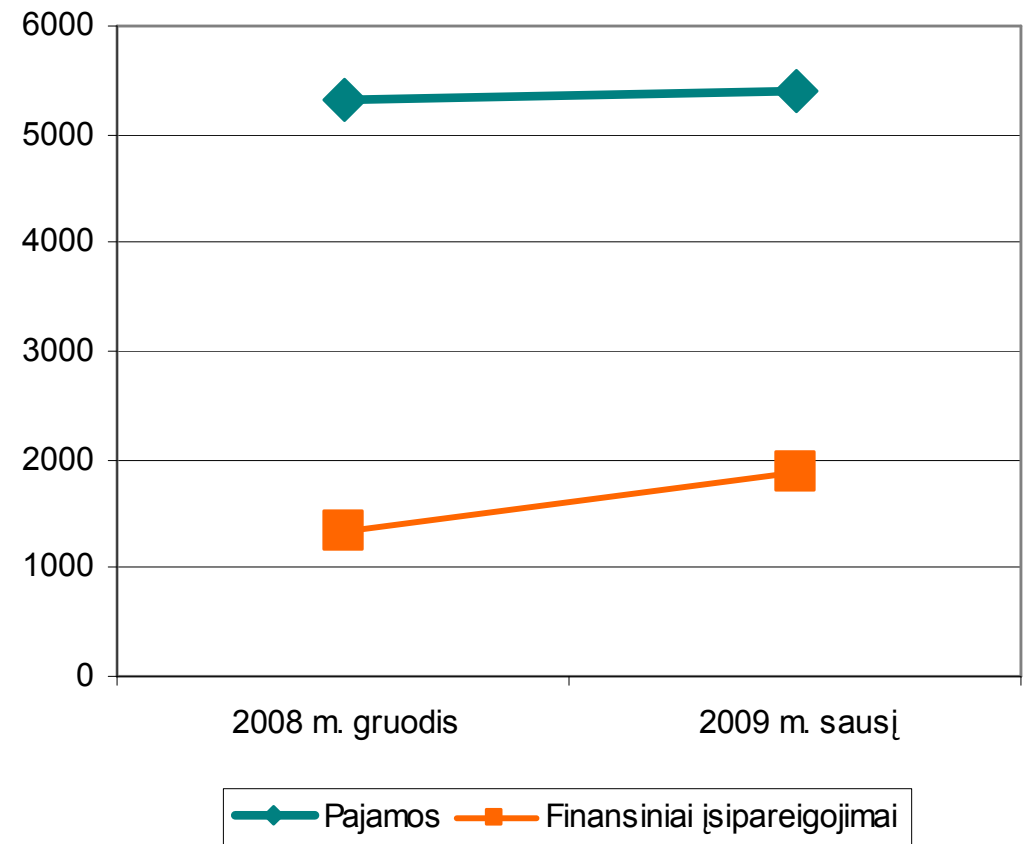
Išties neblogai....

—◆— Pajamos —■— Finansiniai įsipareigojimai

Nauji metai, nauji... mokesčiai

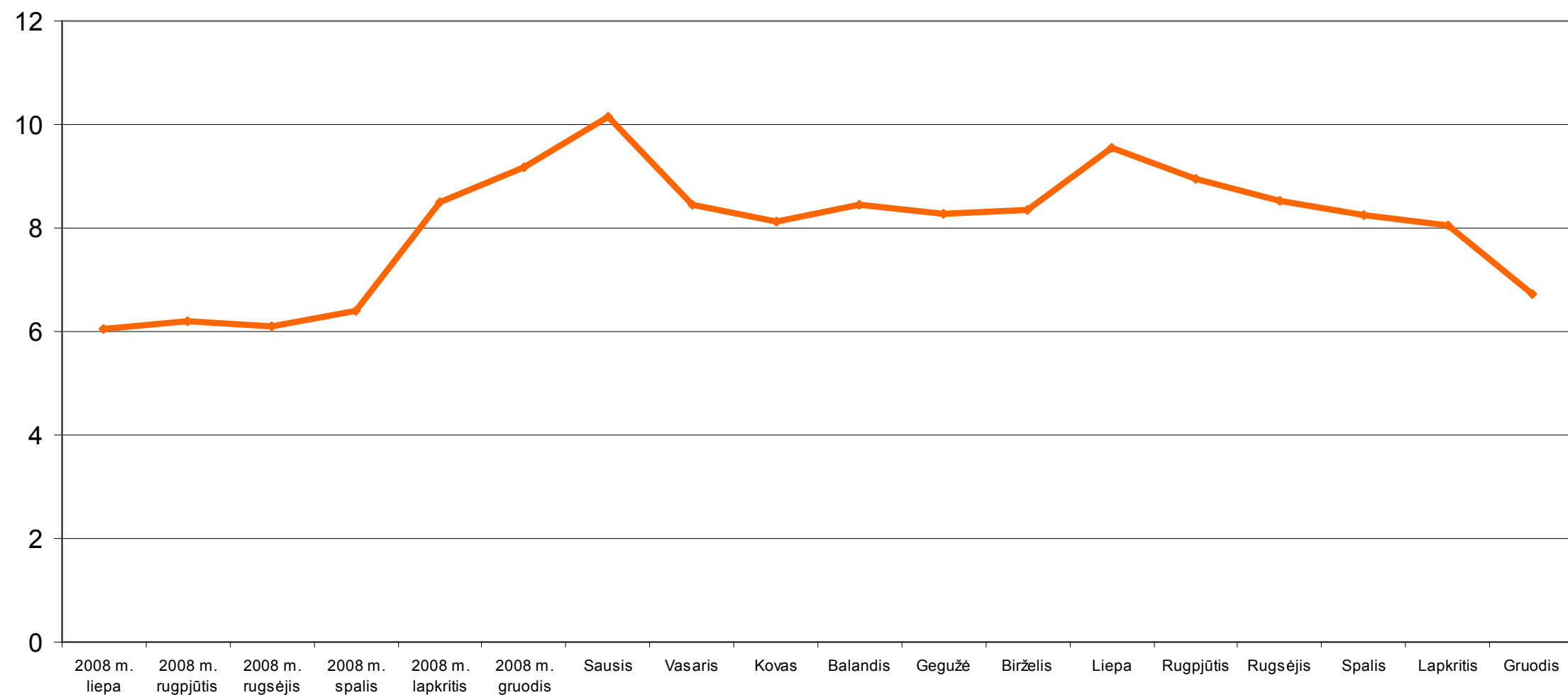
- Pasikeitė NPD skaičiavimo tvarka
- Sumažėjęs GPM
- Perskaičiuojamos būsto paskolos palūkanos

Tiek to džiaugsmo: – 454,25 Lt...

6 mėn. VILIBOR*

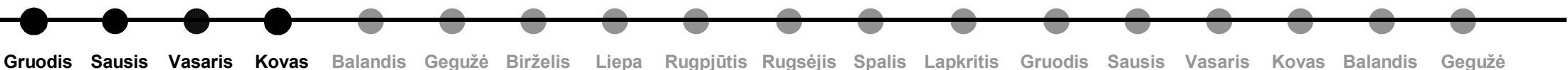
Šaltinis: Lietuvos bankas

* Pirmą kiekvieno mėn. dieną

Pavasario belaukiant

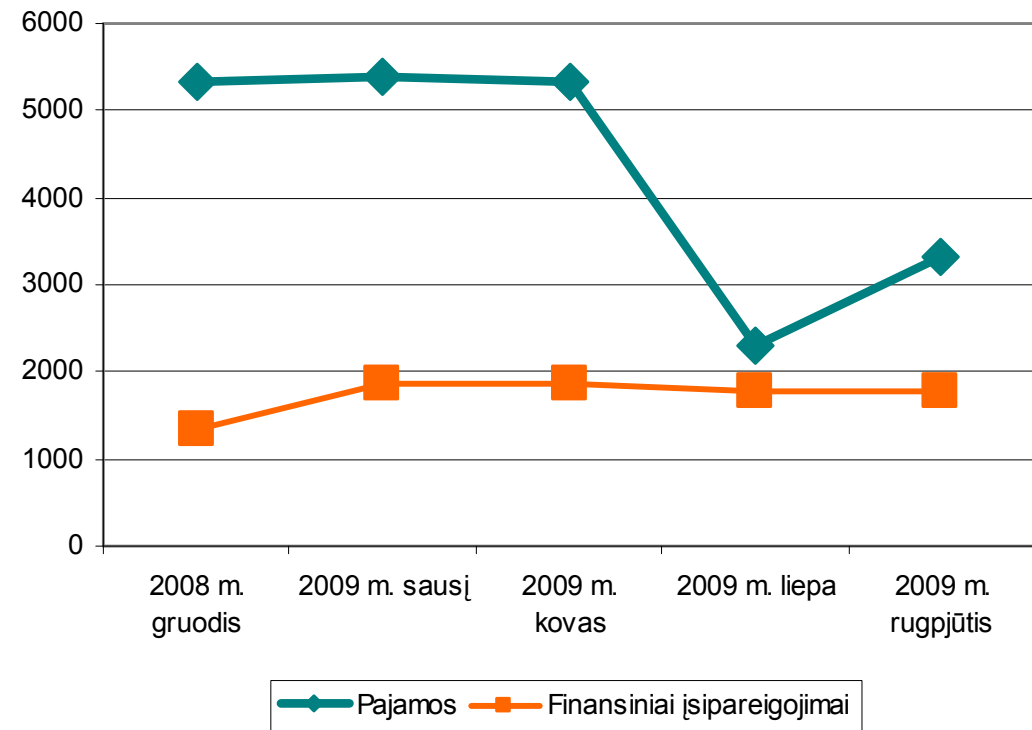
- Nebelieka “vaiko” pinigų (už levą Petraitytę); - 52 Lt/mėn.
- Kelionė į Lenkiją -400 Lt
(+300 Lt)
- Devalvacijos baimė -250 Lt

Pinigai... dingio kažkur anapus

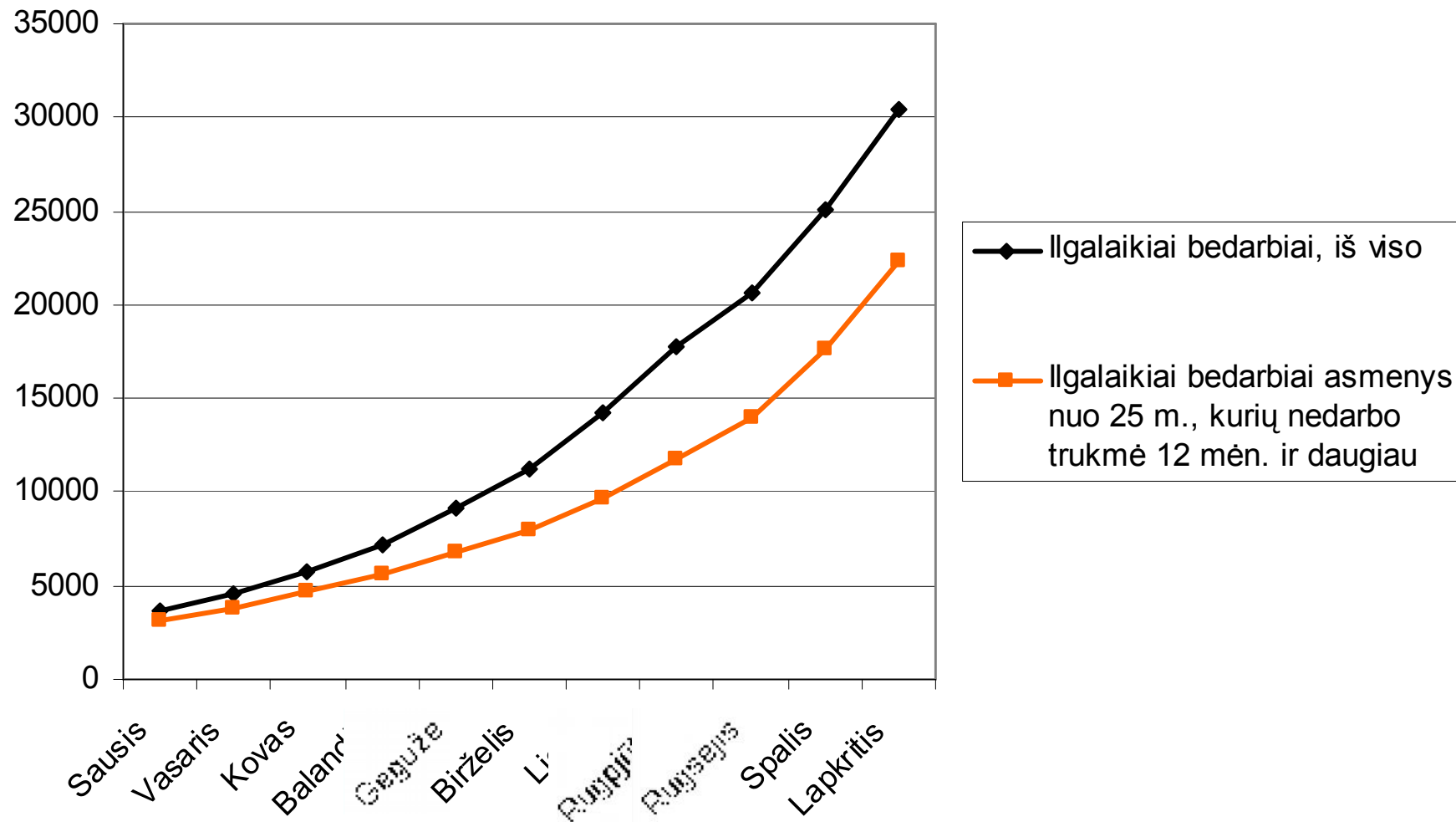

Kol:

- ...Juozas tapo bedarbiu...
- ...tiesa, neregistruotu darbo biržoje...
- ...bet bedarbio pašalpa (nors ir maksimali) siekė tik 1041,6 Lt/mėn.

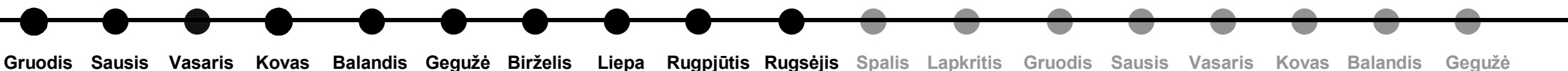
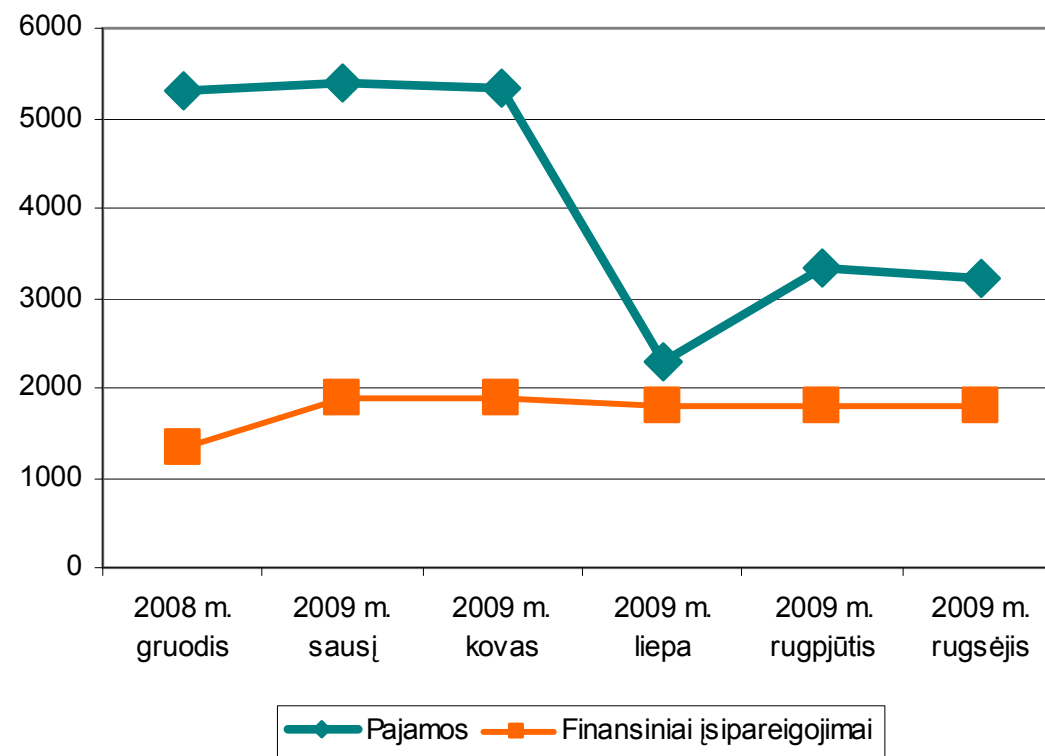
Ilgalaikiai bedarbiai

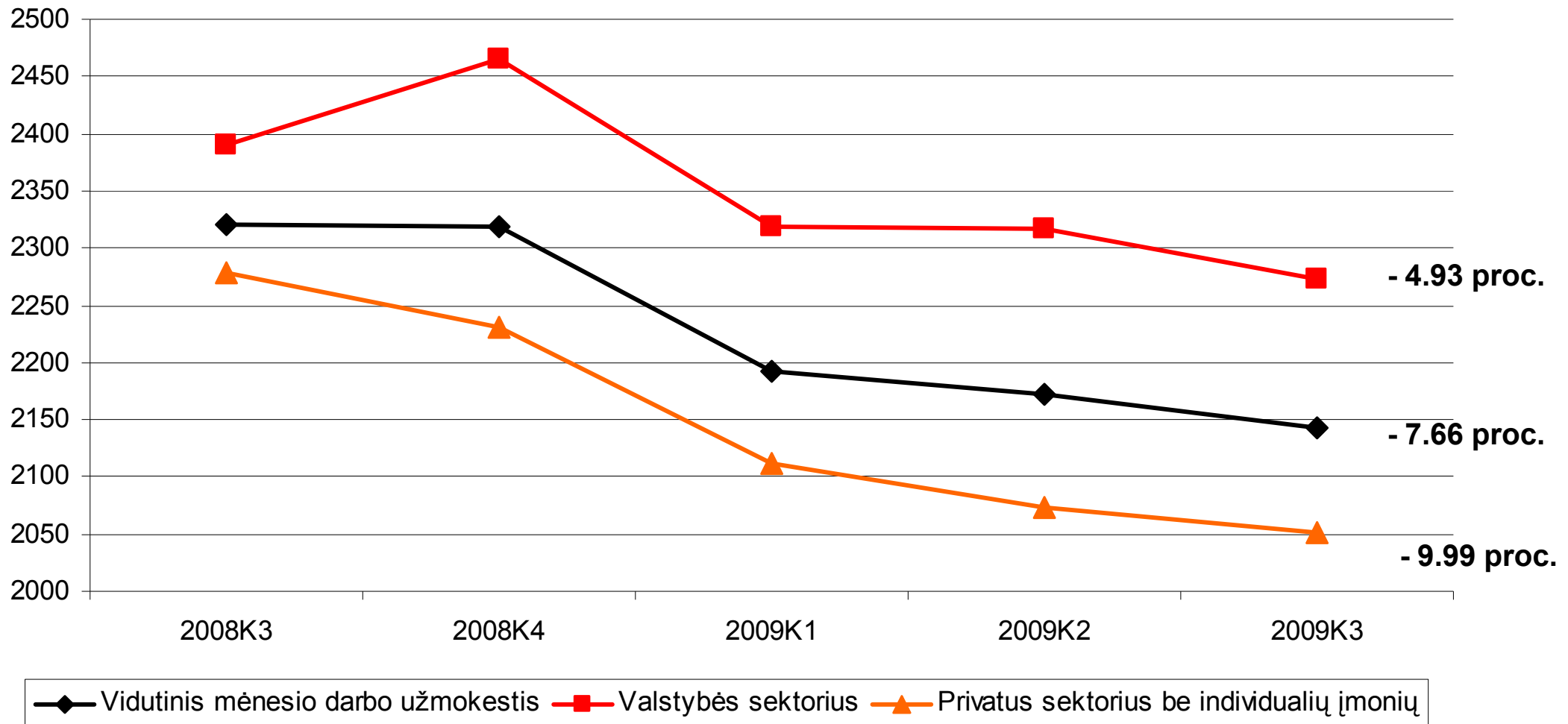
Šaltinis: Lietuvos darbo birža

Išbandymai nesibaigia

- Adomas Petraitis įstoja į aukštąją mokyklą, tačiau nepatenka į valstybės finansuojamas vietas.
- Dar kartą padidėja PVM mokestis
- Prasideda šildymo sezonas
- Reginos Petraitienės darbo užmokestis sumažėja 5 proc. dėl mažinamo bazinio mėnesinio atlyginimo.

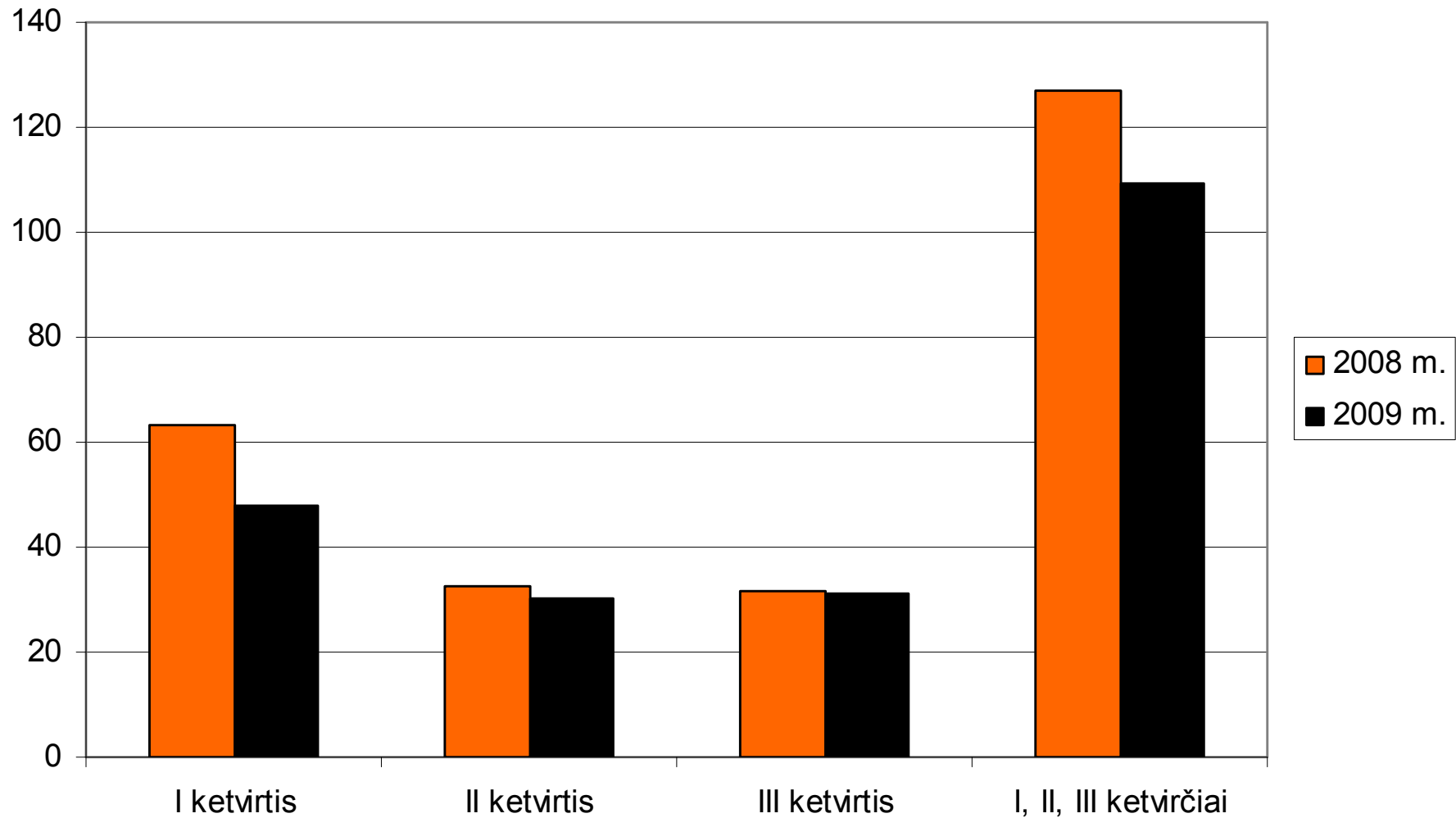

Vidutinis darbo užmokestis Lietuvoje

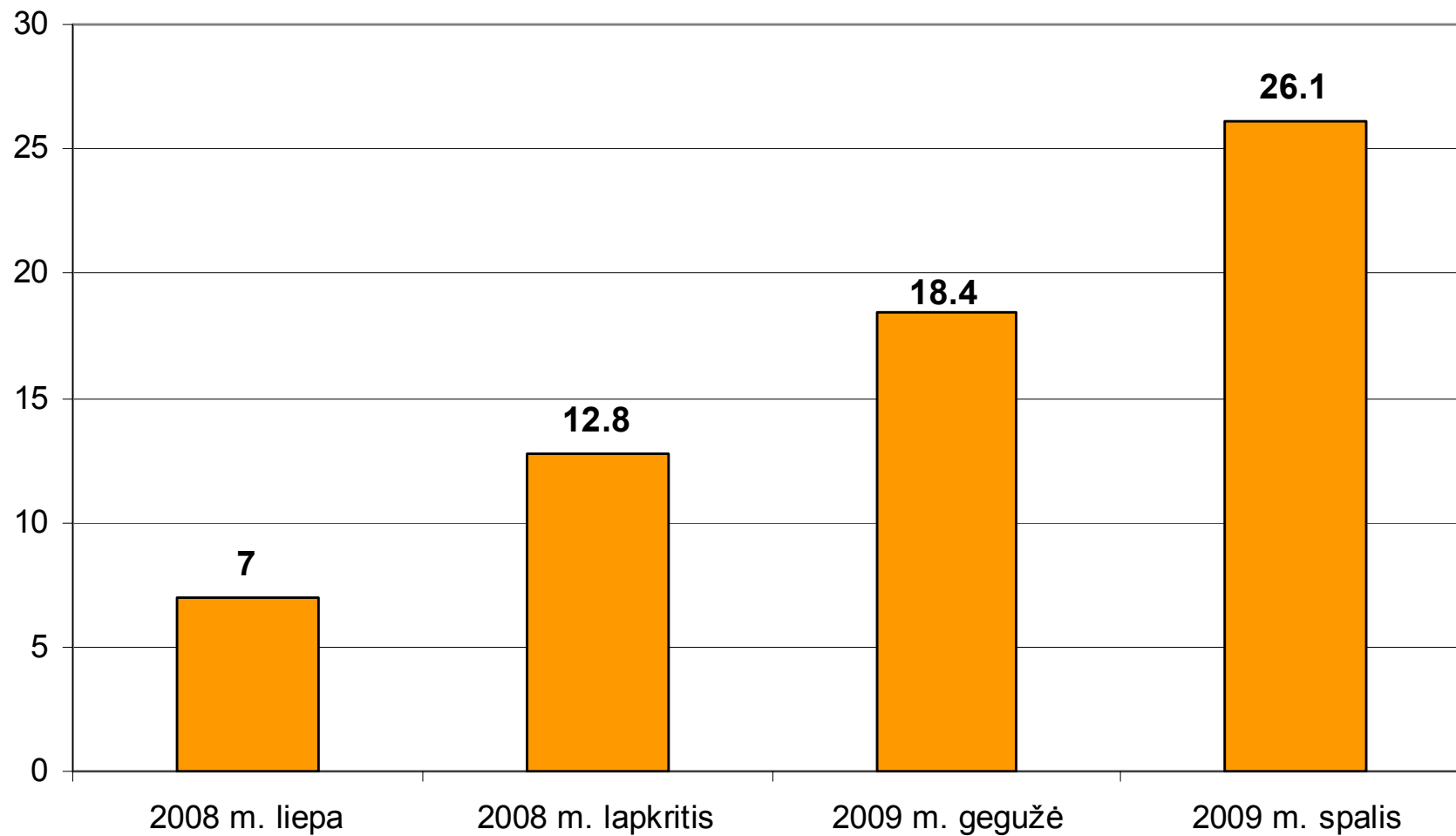
Šaltinis: Statistikos departamentas prie LRV

Išduota verslo liudijimų

Šaltinis: Valstybinė mokesčių inspekcija prie VRM

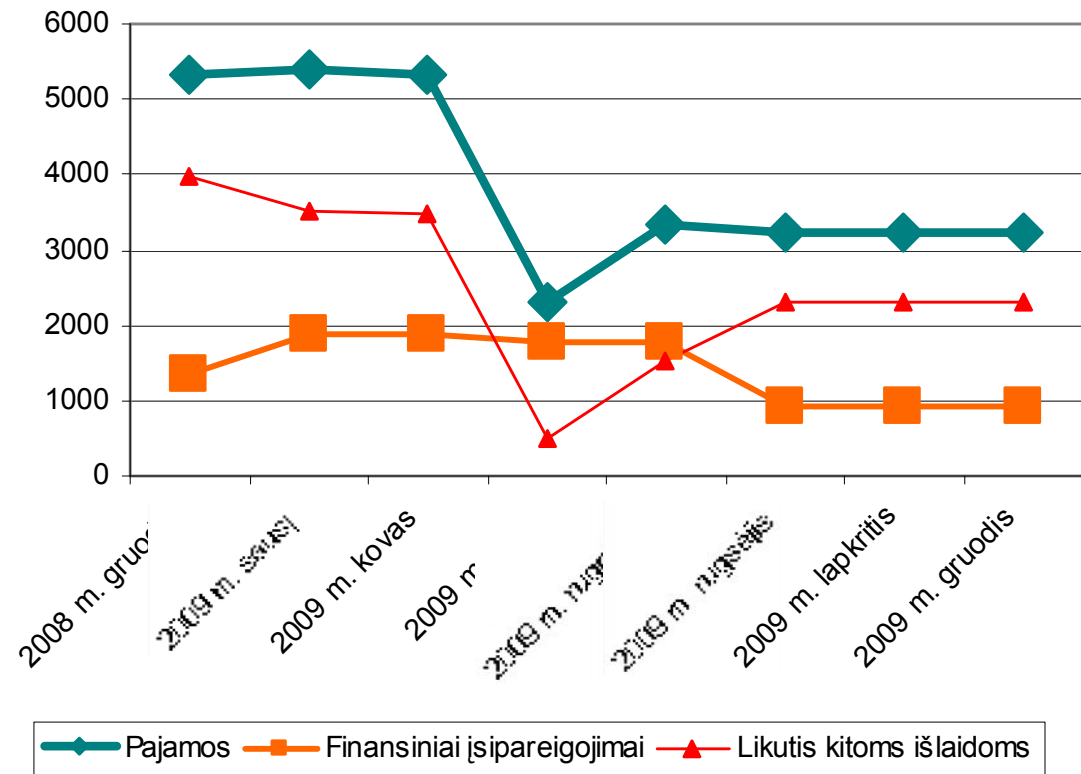
Per paskutinius 12 mėn. gaunamos pajamos sumažėjo iki 20 proc.

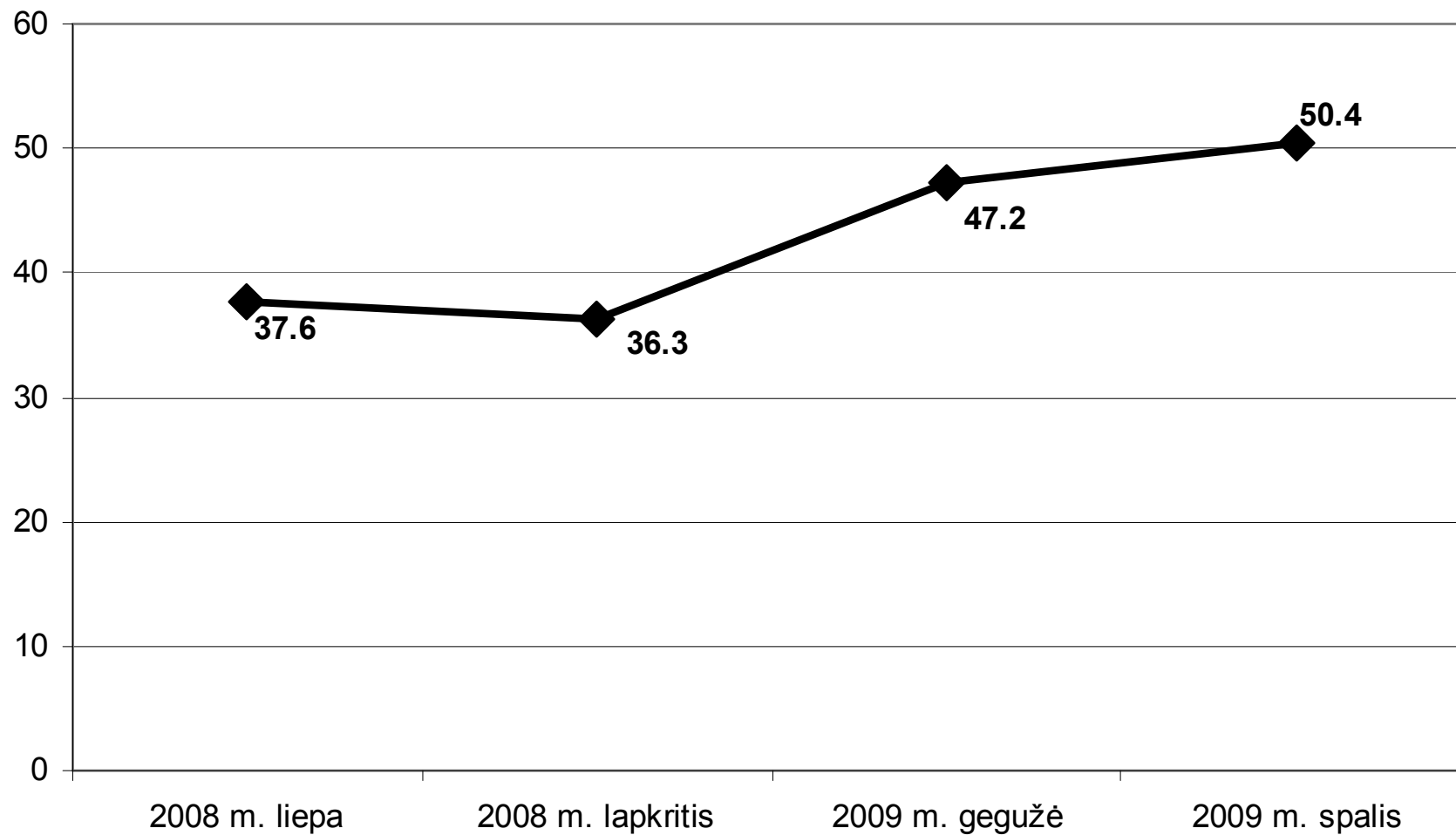
Šaltinis: Swedbank, 2009

Petraičių šeimos Kalėdos

- Konvertuota paskolos valiuta
 - Sutaupyti 800 Lt
- Šildymo sezonas
- “Suvalgytos” visos turėtos kelių tūkstančių litų santaupos
- Paskolos įmokų atidėjimas

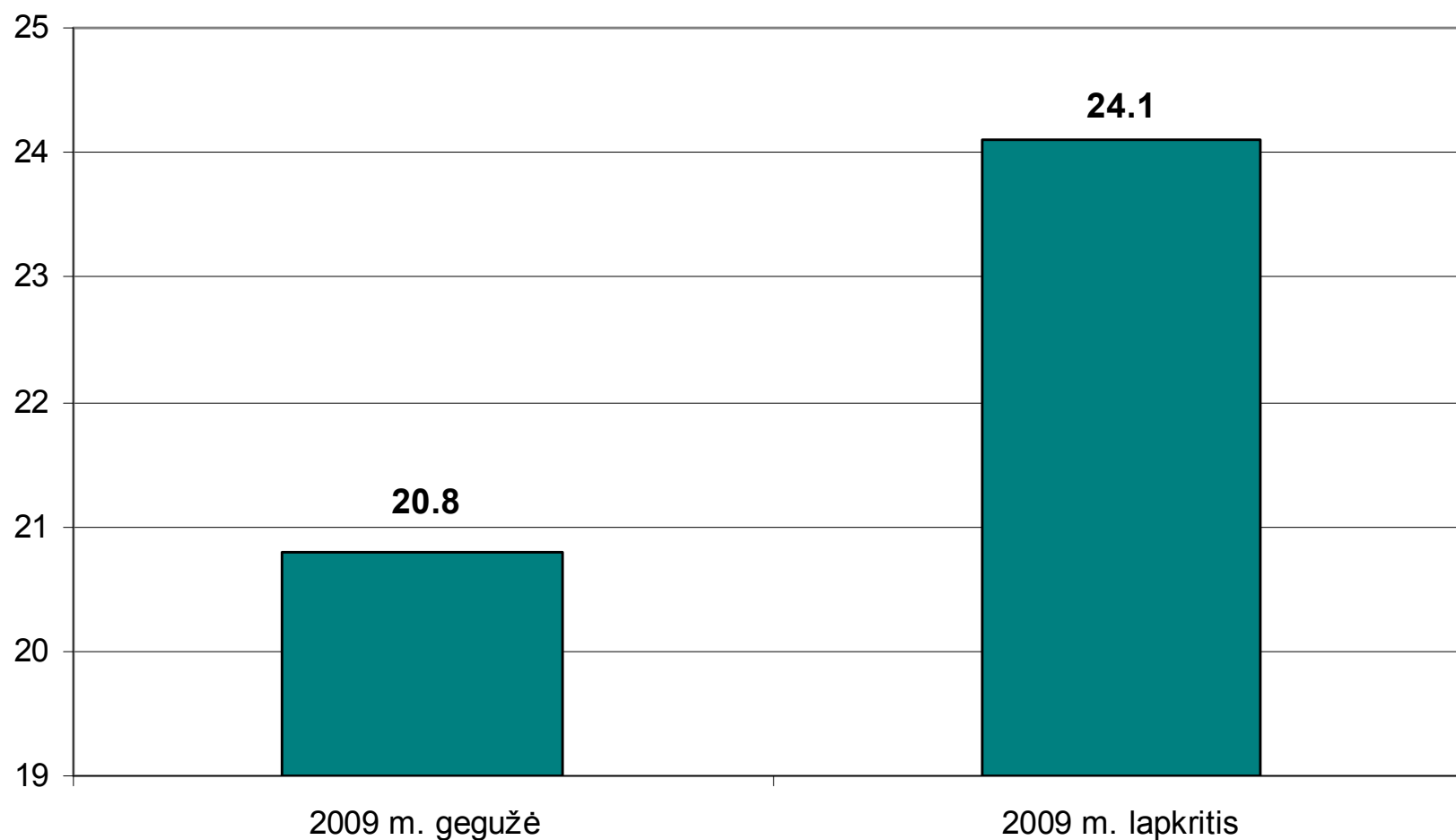

Atliekamų (“laisvų”) pinigų man nelieka

Šaltinis: Swedbank, 2009

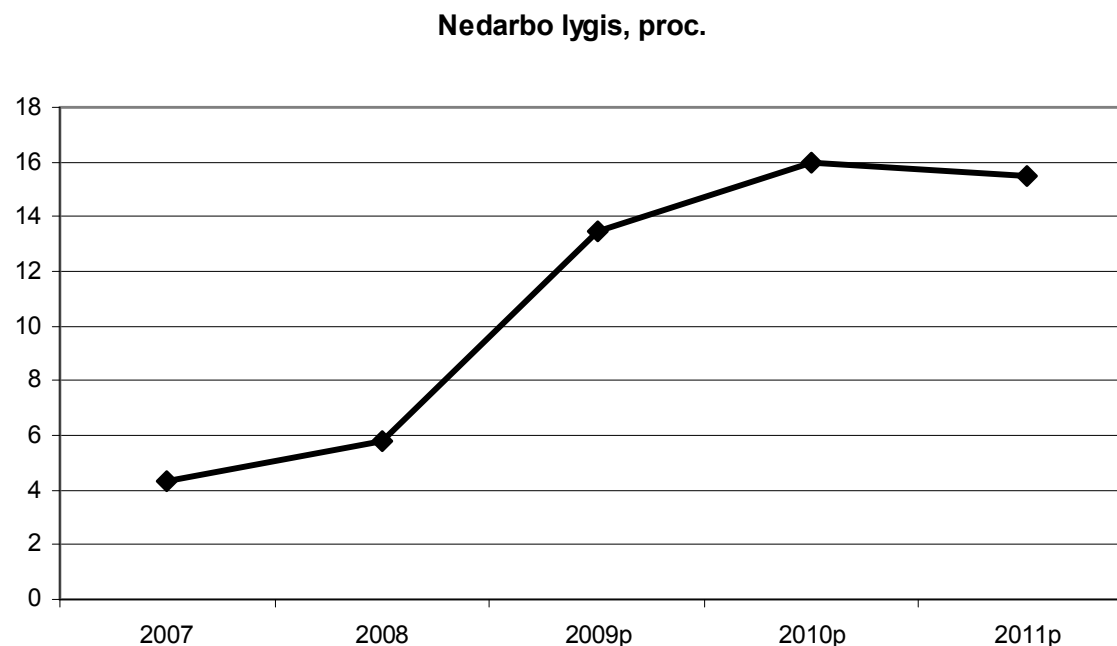
Mano, jog per artimiausius 3 metus atliekamų (“laisvų”) pinigų kiekis sumažės

Šaltinis: Swedbank, 2009

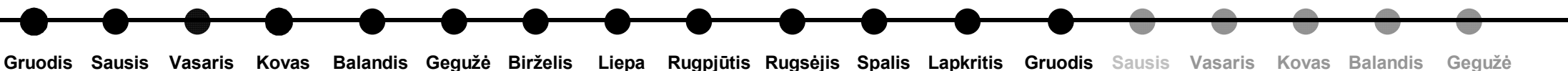
Darbas žmogų puošia

- Juozas randa darbą
- Minimalaus darbo užmokesčio gali nepakakti
- Augant nedarbo tikimybei Reginos atlyginimas gali dar mažėti, o galima ir darbo netektis

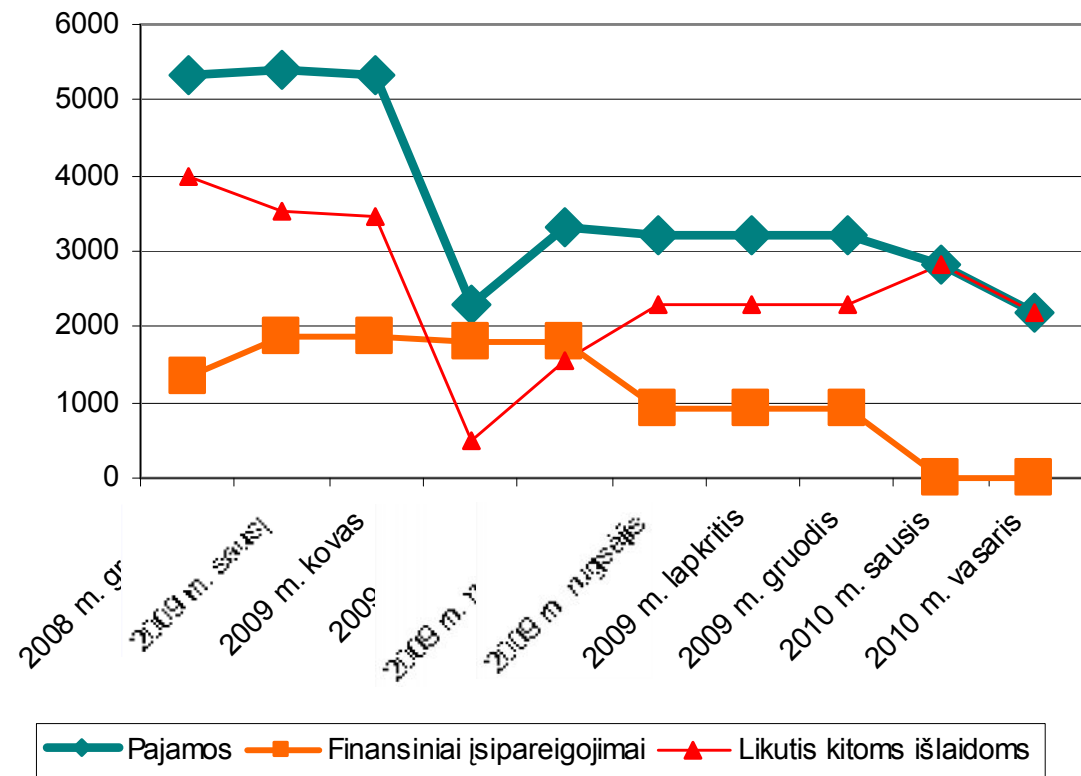
Šaltinis: Swedbank

Darbas - geriausia Kalėdų dovana

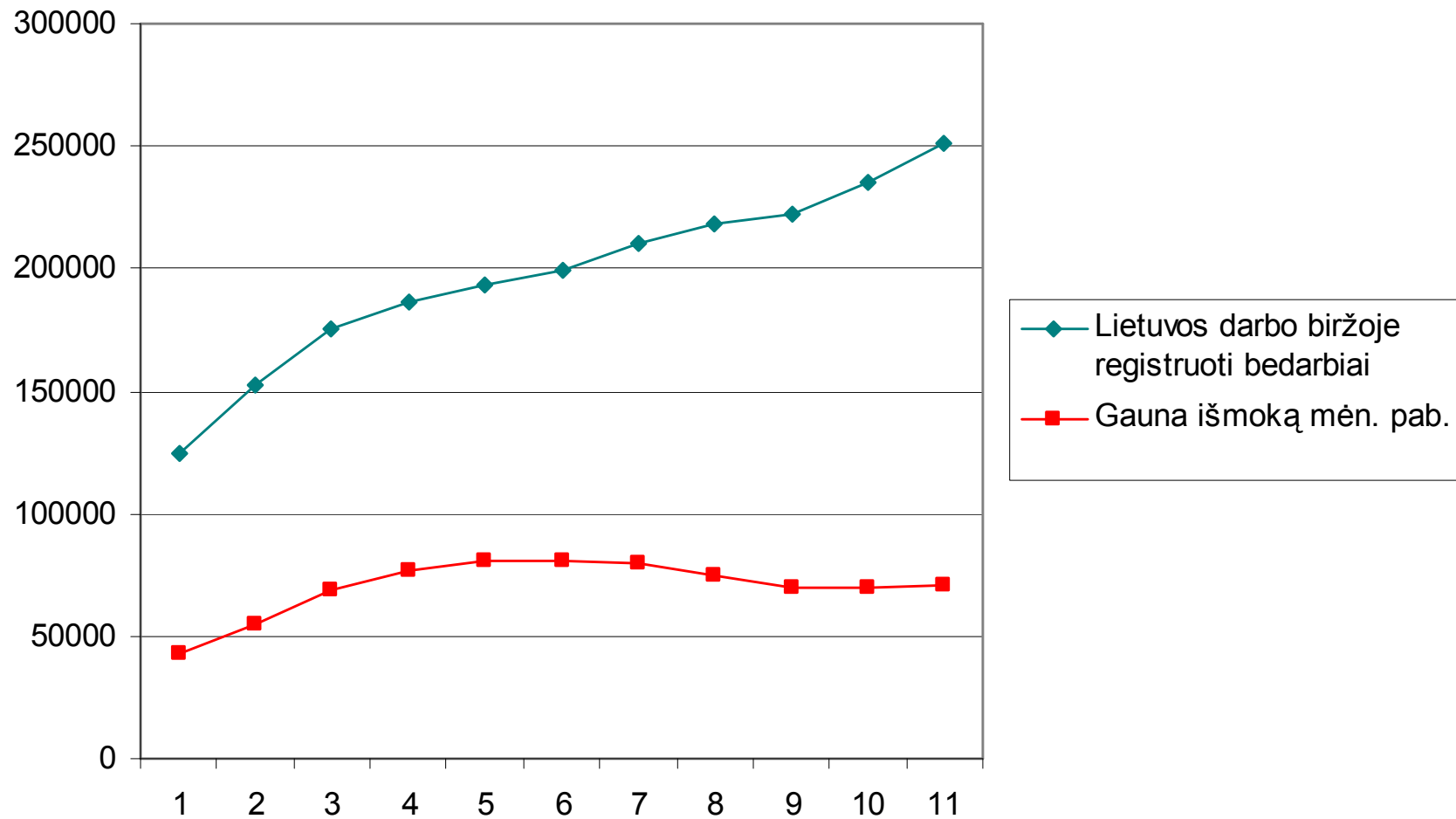

Pirmasis naujų vilčių mėnuo

- Juozo Petraičio bedarbio pašalpa sausį pagal priimtą laikinąjį įstatymą sumažės iki 650 Lt, o nuo vasario mėn. nebebus mokama.
- Situaciją lengvina tik laikinai sustabdyti paskolų mokėjimai, bet tai laikina...
- Didėja elektros kaina ir akcizas degalams
- Sumažėjus tėvų pensijai, jie ne tik negalės padėti Petraičiams, bet gal ir jiems patiems reikės pagalbos

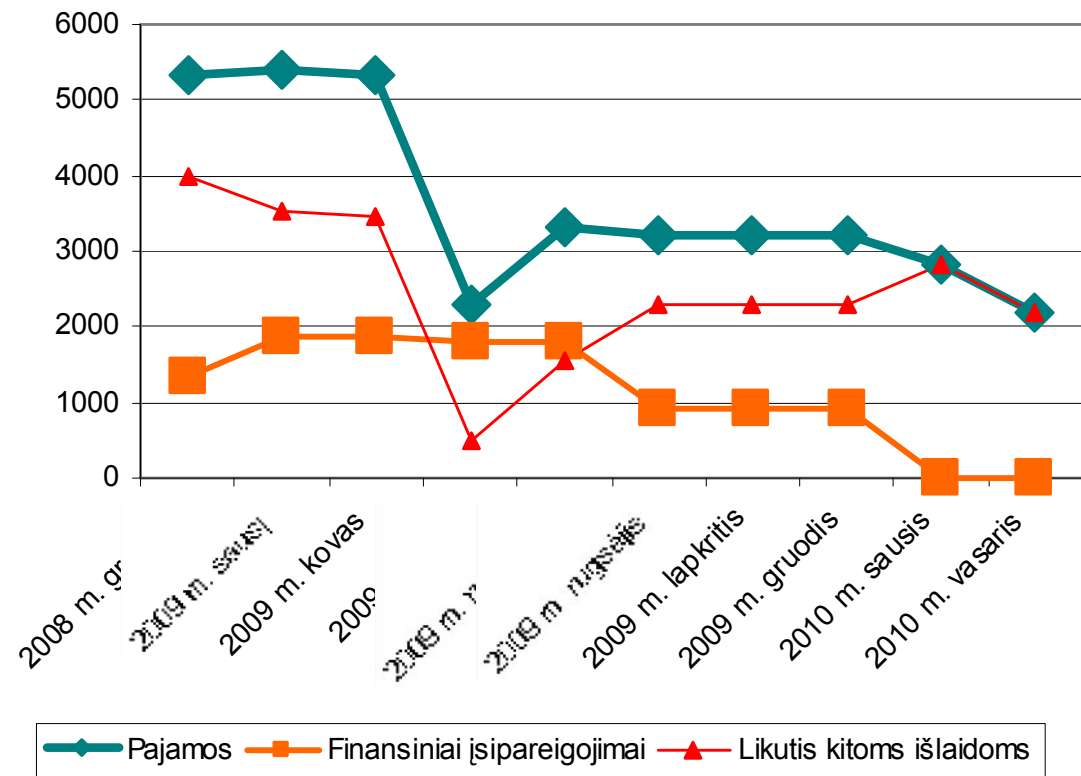
Auga skaičius bedarbių, nebegaunančių išmokų

Šaltinis: Lietuvos darbo birža

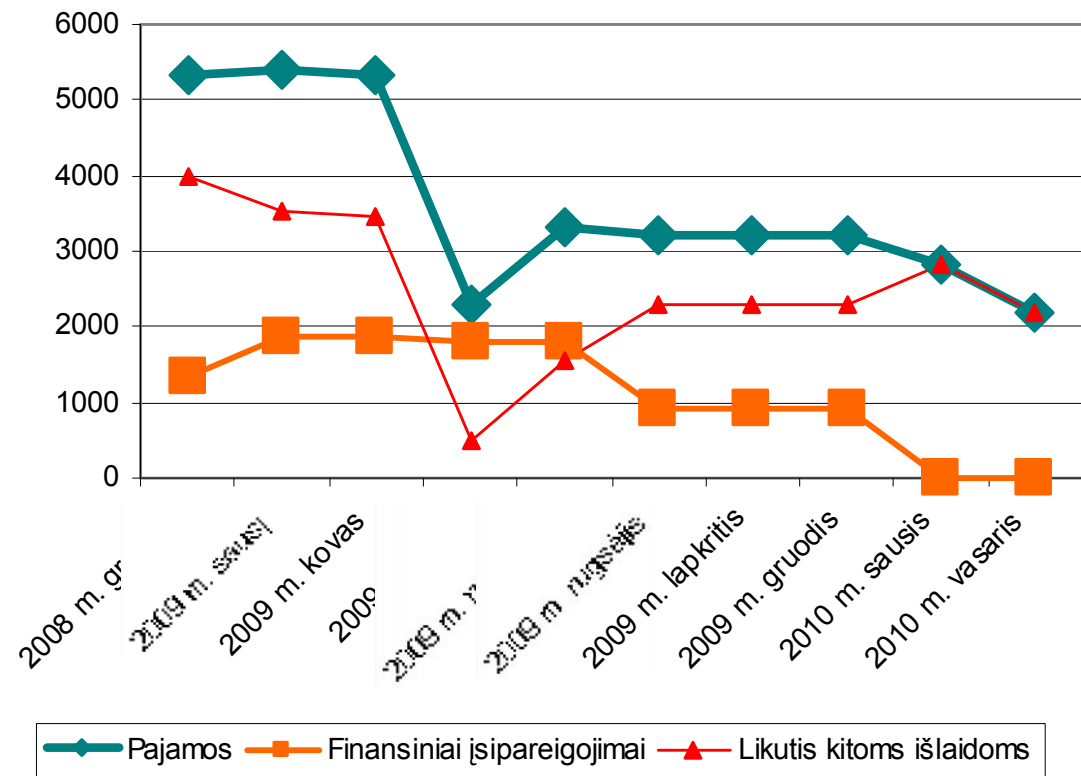
Pirmasis naujų vilčių mėnuo

- Juozo Petraičio bedarbio pašalpa sausį pagal priimtą laikinąjį įstatymą sumažės iki 650 Lt, o nuo vasario mėn. nebebus mokama.
- Situaciją lengvina tik laikinai sustabdyti paskolų mokėjimai, bet tai laikina...
- Didėja elektros kaina ir akcizas degalams
- Sumažėjus tėvų pensijai, jie ne tik negalės padėti Petraičiams, bet gal ir jiems patiems reikės pagalbos

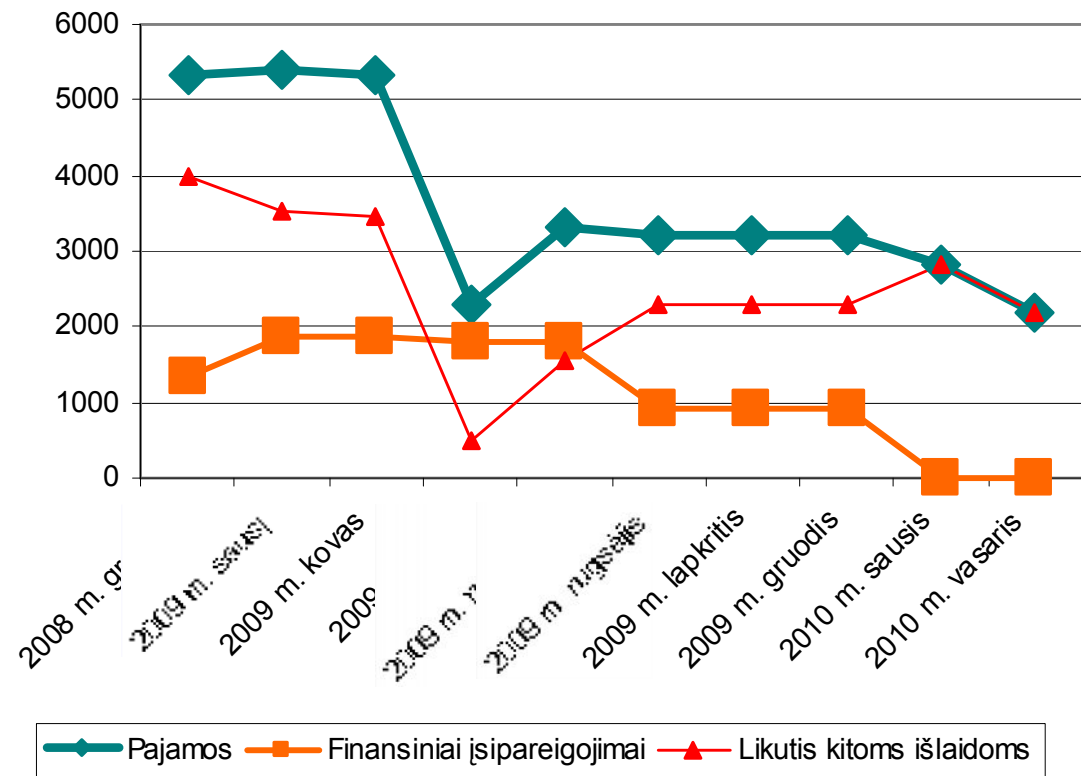
Pirmasis naujų vilčių mėnuo

- Juozo Petraičio bedarbio pašalpa sausį pagal priimtą laikinąjį įstatymą sumažės iki 650 Lt, o nuo vasario mėn. nebebus mokama.
- Situaciją lengvina tik laikinai sustabdyti paskolų mokėjimai, bet tai laikina...
- Didėja elektros kaina ir akcizas degalams
- Sumažėjus tėvų pensijai, jie ne tik negalės padėti Petraičiams, bet gal ir jiems patiems reikės pagalbos

Pirmasis naujų vilčių mėnuo

- Juozo Petraičio bedarbio pašalpa sausį pagal priimtą laikinąjį įstatymą sumažės iki 650 Lt, o nuo vasario mėn. nebebus mokama.
- Situaciją lengvina tik laikinai sustabdyti paskolų mokėjimai, bet tai laikina...
- Didėja elektros kaina ir akcizas degalams
- Sumažėjus tėvų pensijai, jie ne tik negalės padėti Petraičiams, bet gal ir jiems patiems reikės pagalbos

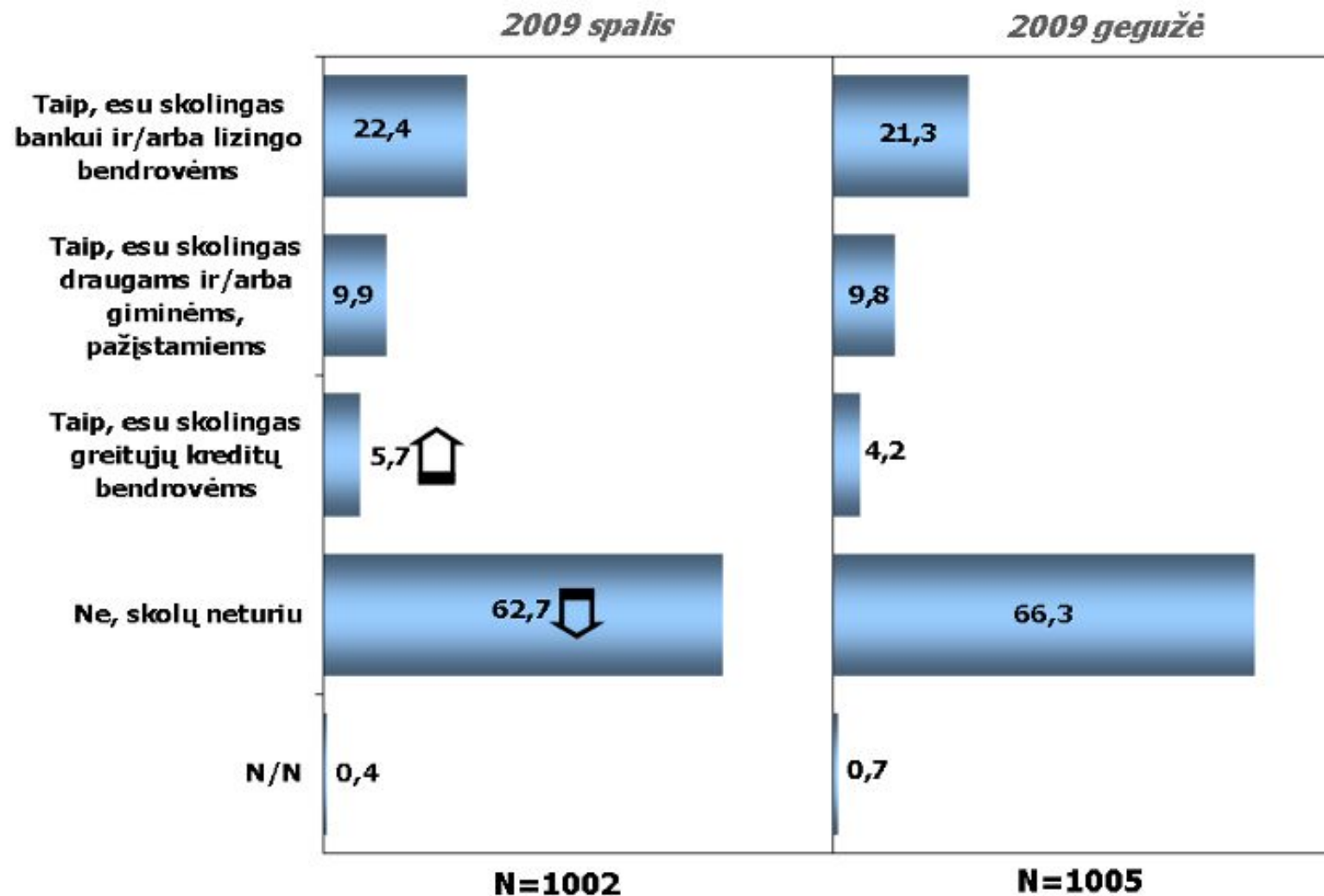

Ar ateis pavasaris?

- Išlaidų mažinimui rezervą turi nebe visi. Vienintelė viltis – šildymo sezono pabaiga.
- Pradės skolintis kasdieniam vartojimui (greitosios paskolos ir t.t.)
- Atsiras įsiskolinimai finansinėms institucijoms ir už komunalinius mokesčius
- Adomas bandys (greičiausiai nesėkmingai) įsidarbinti
- Adomas sustabdys studijas
- Juozas arba/ir Adomas Petraičiai emigruos
- Regina užsidirbs papildomai “vokeliuose”
- Išnuomoti kambarį

Ar turite finansinių įsipareigojimų?

Šaltinis: Swedbank, 2009

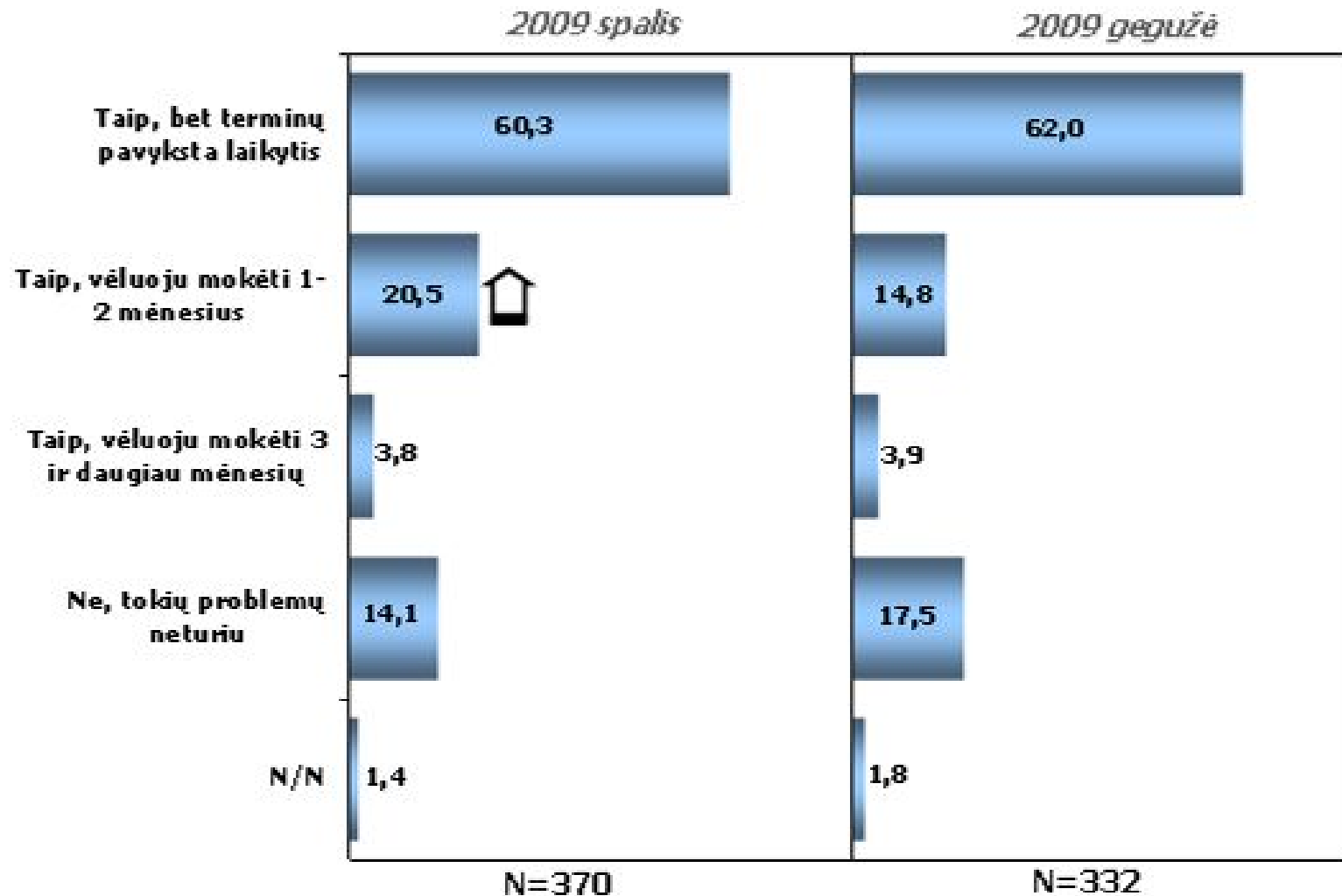
“Nežinau nė kam pirma skolintis: ar paskolos įmokoms, ar komunaliniams ar maistui”.

Ar ateis pavasaris?

- Išlaidų mažinimui rezervą turi nebe visi. Vienintelė viltis – šildymo sezono pabaiga.
- Pradės skolintis kasdieniam vartojimui (greitosios paskolos ir t.t.)
- Atsiras įsikolinimai finansinėms institucijoms ir už komunalinius mokesčius
- Adomas bandys (greičiausiai nesėkmingai) įsidarbinti
- Adomas sustabdys studijas
- Juozas arba/ir Adomas Petraičiai emigruos
- Regina užsidirbs papildomai “vokeliuose”
- Išnuomoti kambarį

Ar pastaruoju metu jaučiate, kad būtų sunkiau vykdyti finansinius įsipareigojimus nei anksčiau?

Šaltinis: Swedbank

Ar ateis pavasaris?

- Išlaidų mažinimui rezervą turi nebe visi. Vienintelė viltis – šildymo sezono pabaiga.
- Pradės skolintis kasdieniam vartojimui (greitosios paskolos ir t.t.)
- Atsiras įsiskolinimai finansinėms institucijoms ir už komunalinius mokesčius
- Adomas bandys (greičiausiai nesėkmingai) įsidarbinti
- Adomas sustabdys studijas
- Juozas arba/ir Adomas Petraičiai emigruos
- Regina užsidirbs papildomai “vokeliuose”
- Išnuomoti kambarį

Ar ateis pavasaris?

- Išlaidų mažinimui rezervą turi nebe visi. Vienintelė viltis – šildymo sezono pabaiga.
- Pradės skolintis kasdieniam vartojimui (greitosios paskolos ir t.t.)
- Atsiras įsiskolinimai finansinėms institucijoms ir už komunalinius mokesčius
- Adomas bandys (greičiausiai nesėkmingai) įsidarbinti
- Adomas sustabdys studijas
- Juozas arba/ir Adomas Petraičiai emigruos
- Regina užsidirbs papildomai “vokeliuose”
- Išnuomoti kambarį

Ar ateis pavasaris?

- Išlaidų mažinimui rezervą turi nebe visi. Vienintelė viltis – šildymo sezono pabaiga.
- Pradės skolintis kasdieniam vartojimui (greitosios paskolos ir t.t.)
- Atsiras įsiskolinimai finansinėms institucijoms ir už komunalinius mokesčius
- Adomas bandys (greičiausiai nesėkmingai) įsidarbinti
- Adomas sustabdys studijas
- Juozas arba/ir Adomas Petraičiai emigruos
- Regina užsidirbs papildomai “vokeliuose”
- Išnuomoti kambarį

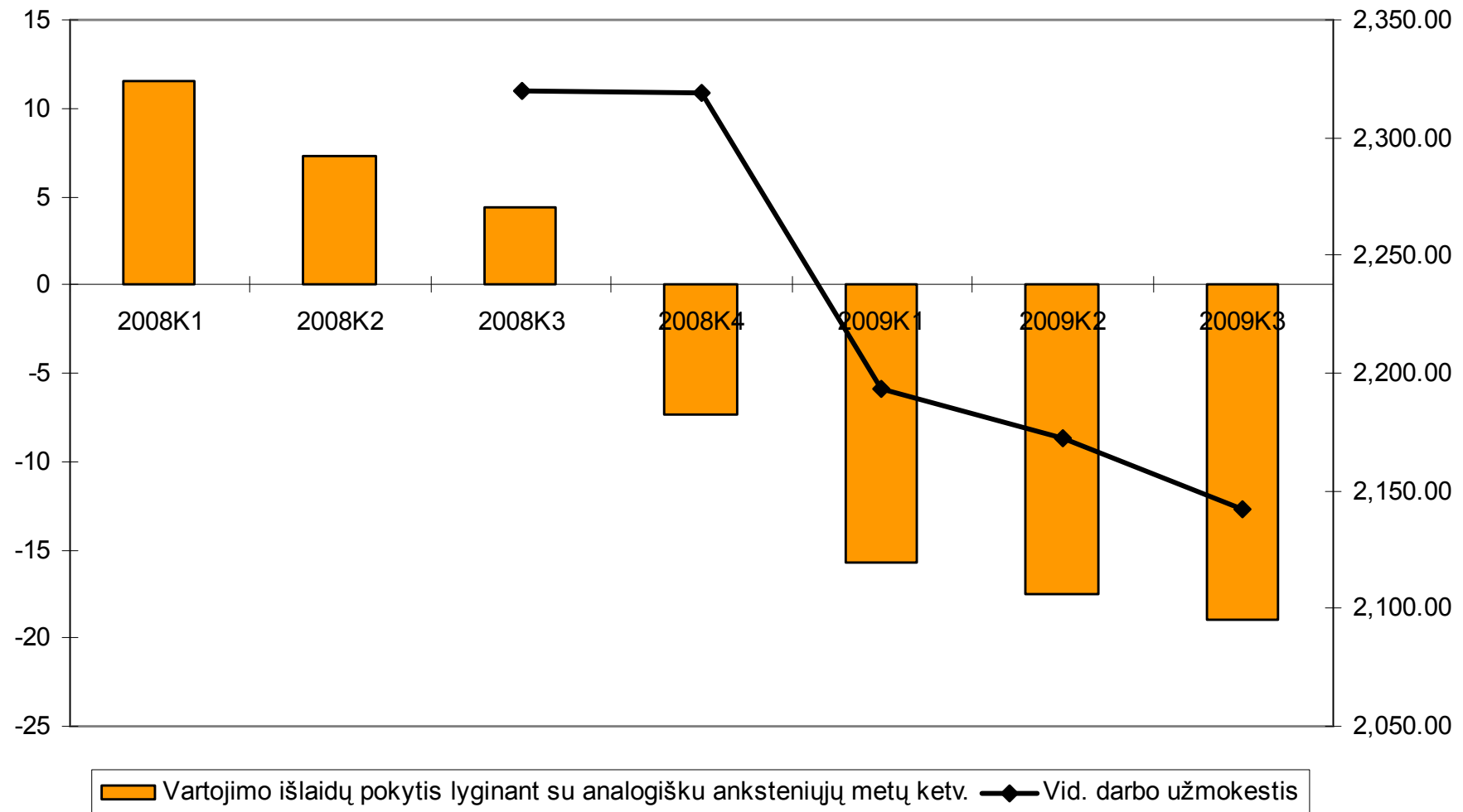
Ar ateis pavasaris?

- Išlaidų mažinimui rezervą turi nebe visi. Vienintelė viltis – šildymo sezono pabaiga.
- Pradės skolintis kasdieniam vartojimui (greitosios paskolos ir t.t.)
- Atsiras įsiskolinimai finansinėms institucijoms ir už komunalinius mokesčius
- Adomas bandys (greičiausiai nesėkmingai) įsidarbinti
- Adomas sustabdys studijas
- Juozas arba/ir Adomas Petraičiai emigruos
- Regina užsidirbs papildomai “vokeliuose”
- Išnuomoti kambarį

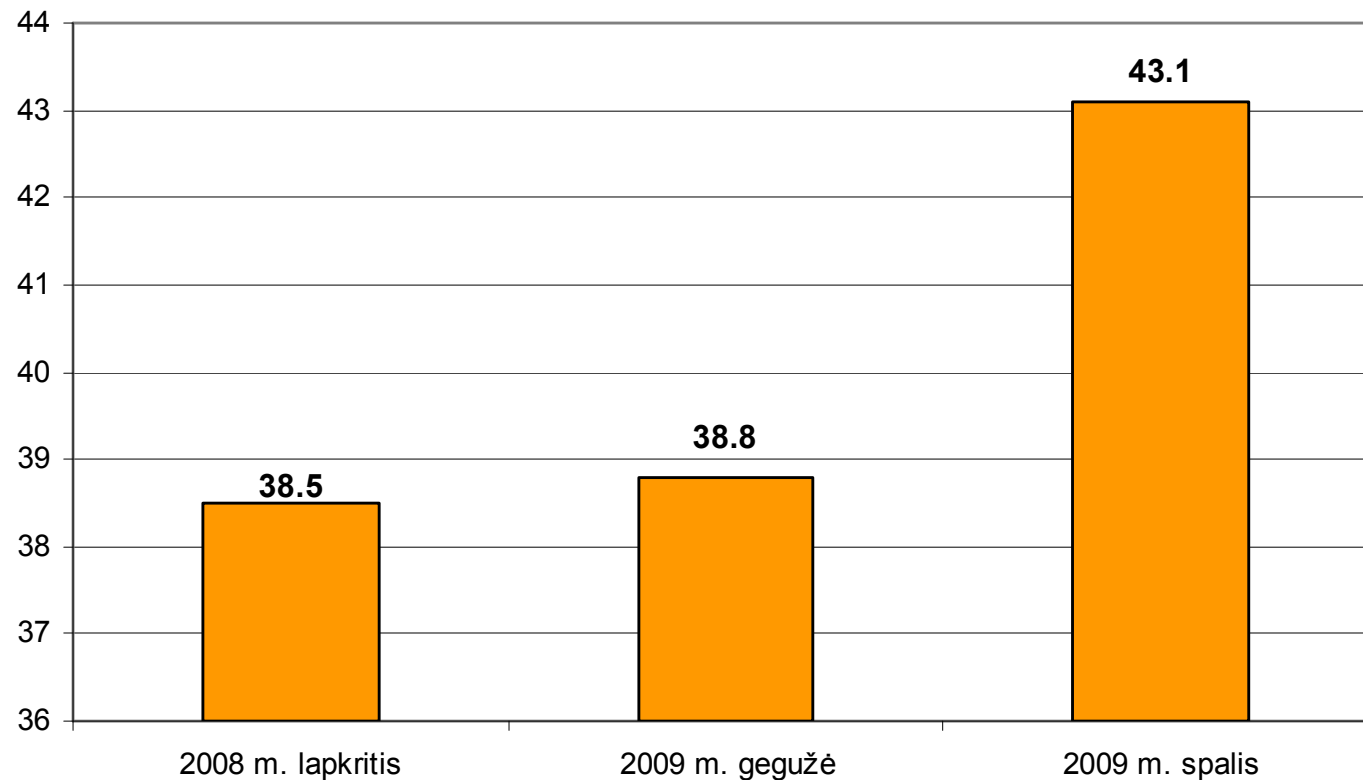
2009-ųjų metų pamokos

2009-aisiais išmokome prisitaikyti prie pajamų

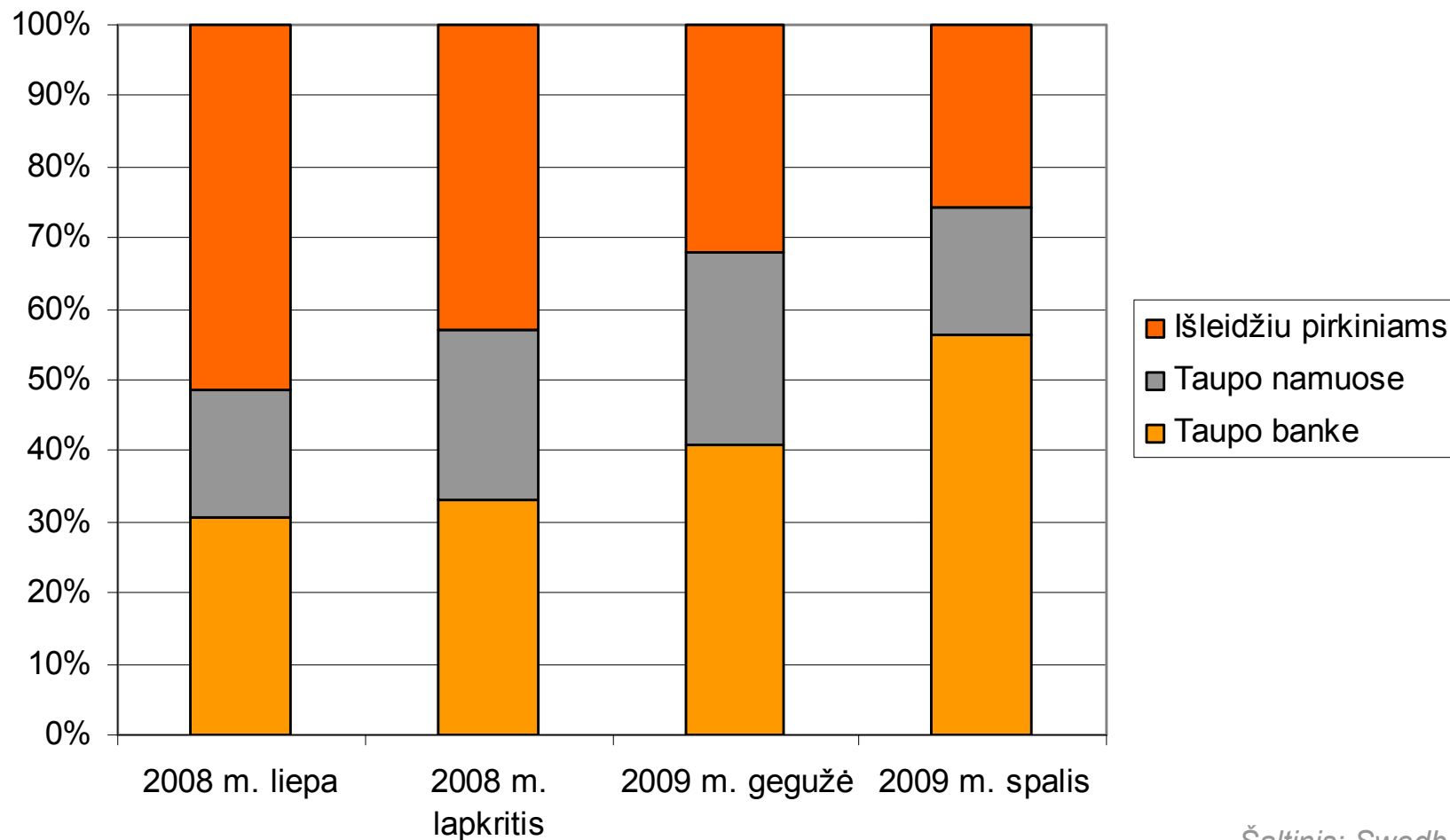
Šaltinis: Statistikos departamentas prie LRV

Per paskutinius 12 mėn. lyginant su ankstesne situacija tenka atsisakyti kai kurių mažiau būtinų dalykų

Šaltinis: Swedbank, 2009

2009-aisiais išmokome taupyti ir skaičiuoti

Šaltinis: Swedbank, 2009

2010-ieji – sugriežtintas kurso kartojimas

- 2010 m. taupyti ir skaičiuoti gali tekti dar rimčiau;
- Verta ieškoti bet kokio darbo;
- Būtina skaičiuoti bei planuoti įsipareigojimus ir pajamas ilgesniam laikotarpiui.

2010-ieji patikrins asmeninių finansų valdymo žinias ir įgūdžius

Ačiū!